

Spis treści

CZĘŚĆ I – WPROWADZENIE

1. Geografia jako nauka 5
2. Środowisko geograficzne – elementy i współzależności 8

CZĘŚĆ II – METODY BADAŃ GEOGRAFICZNYCH

3. Źródła informacji geograficznej i SIG 15
4. Badania i obserwacje terenowe 20
5. Mapa – elementy, rodzaje i zastosowania 23
6. Kartograficzne metody przedstawiania obiektów i zjawisk 32

CZĘŚĆ III – ZIEMIA WE WSZECHŚWIECIE

7. Układ Słoneczny we Wszechświecie 35
8. Planeta Ziemia 45
9. Ruch obiegowy Ziemi i jego następstwa 52
10. Ruch obrotowy Ziemi i jego następstwa 60
11. Czas – odwieczny problem 65

CZĘŚĆ IV – BUDOWA I DZIEJE ZIEMI

12. Badania i budowa wnętrza Ziemi 73
13. Ewolucja Ziemi i życia – od ognistej kuli po kres dinozaurów 80
14. Kenozoik – era ssaków zdominowana w holocenie przez człowieka 88
15. Minerale – właściwości i rozpoznawanie 95
16. Skąły 100
17. Źłóza surowców mineralnych 108

CZĘŚĆ V – LITOSFERA – PROCESY ENDOGENICZNE

18. Tektonika płyt litosfery 115
19. Plutonizm i metamorfizm 122
20. Wulkanizm 127
21. Procesy górotwórcze i inne ruchy litosfery 135
22. Trzęsienia ziemi i deformacje skał 142
23. Opis i interpretacja odsłóńcienia geologicznego, profilu i przekroju 152

CZĘŚĆ VI – LITOSFERA – PROCESY EGZOGENICZNE

24. Wietrzenie i jego znaczenie	157
25. Zjawiska krasowe	162
26. Działalność wód płynących	167
27. Działalność wód morskich i jeziornych	175
28. Działalność lodowców	182
29. Rzeźbotwórcza działalność wiatru	188
30. Denudacja	192
31. Rzeźba Ziemi jako efekt działalności procesów endo- i egzogenicznych	196
32. Wpływ człowieka na litosferę	200

CZĘŚĆ VII – ATMOSFERA

33. Skład i budowa atmosfery.....	207
34. Cyrkulacja atmosfery i masy powietrza	213
35. Obieg ciepła w atmosferze – temperatura	219
36. Woda w atmosferze	227
37. Ciśnienie atmosferyczne i wiatry	234
38. Czynniki klimatotwórcze	240
39. Strefy klimatyczne świata	246
40. Badania pogody i mapy synoptyczne	252

CZĘŚĆ VIII – HYDROSFERA

41. Występowanie i zasoby wód, cykl hydrologiczny	257
42. Wody morskie	263
43. Ruchy wód morskich	267
44. Działalność człowieka a ekosystemy mórz i oceanów	276
45. Wody podziemne, źródła	286
46. Powierzchniowe wody płynące	292
47. Jeziora i bagna	299
48. Lodowce i lądolody	307
49. Woda w gospodarce i środowisku	315
50. Obserwacje i pomiary hydrologiczne w terenie	323

CZĘŚĆ IX – PEDOSFERA I BIOSFERA

51. Gleba i procesy ją kształtujące	329
52. Zróżnicowanie gleb świata i ich przydatność rolnicza	334
53. Badania terenowe gleb i ich opis	342
54. Szata roślinna i świat zwierząt	345

CZĘŚĆ X – EKOSYSTEMY ŚWIATA I ICH OCHRONA

55. Dziedziny morfoklimatyczne świata	359
56. Ochrona środowiska i zrównoważony rozwój	361
57. Skutki działalności człowieka w środowisku przyrodniczym	367
Słownik i indeks wybranych terminów	374